

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wyboru metody oraz sposobu obliczania rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jacek Ozdoba, Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Łęska, główny specjalista, Departament Gospodarki Odpadami, agnieszka.leska@mos.gov.pl	Data sporządzenia 19.08.2022 Źródło: upoważnienie ustawowe Nr w wykazie prac: 911
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Najistotniejszym elementem systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym jest obowiązek zbierania i prawidłowego przetwarzania przez wprowadzających sprzęt masy odpadów, które powstały ze sprzętu wprowadzonego przez nich do obrotu. Jest to element rozszerzonej odpowiedzialności producenta, zgodnie z którą za produkt w całym cyklu życia, w tym również za zagospodarowanie odpadów z niego pochodzących, odpowiada producent. Natomiast narzędziem nadzoru nad realizacją tego obowiązku są minimalne roczne poziomy zbierania zużytego sprzętu.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, (Dz. U. z 2020 r. poz. 1983 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” od 1 stycznia 2021 r. poziom zbierania wynosić ma nie mniej niż 65% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu albo 85% masy zużytego sprzętu wytworzonego na terytorium kraju. Z kolei rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 listopada 2020 r. w sprawie metody oraz szczegółowego sposobu obliczania minimalnego rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2035) wydane na podstawie art. 20 ust. 5 ww. ustawy wskazuje, że do obliczania ww. poziomu powinna zostać zastosowana metoda oparta na średniorocznej masie sprzętu wprowadzonego do obrotu oraz że poziom zbierania oblicza się dla każdej grupy sprzętu oddzielnie.

Zgodnie z powyższą metodą od 2021 r. przedsiębiorca wprowadzający do obrotu sprzęt elektryczny i elektroniczny lub organizacja odzysku, której zlecił wykonanie tego obowiązku, powinien zebrać w danym roku masę zużytego sprzętu równą 65% średniej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu w ciągu 3 lat poprzedzających dany rok. Zużyty sprzęt powinien pochodzić z tej samej grupy, co sprzęt wprowadzony. Podział na grupy określa załącznik do ustawy.

Zaletą powyższej metody jest łatwość jej stosowania oraz weryfikacji, jednak jest ona niedostosowana do sytuacji, kiedy w krótkim czasie na rynku pojawia się duża masa sprzętu o długim czasie życia produktu. Z taką sytuacją mamy do czynienia obecnie w odniesieniu do paneli fotowoltaicznych, co jest związane m.in. z programami wsparcia dla mikroinstalacji fotowoltaicznych oraz generalnym zwrotem ku odnawialnym źródłom energii. Panele fotowoltaiczne zalicza się do 4 grupy sprzętu – sprzęt wielkogabarytowy.

Według danych pochodzących z Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, zwaną dalej „BDO” w 2019 r. wprowadzono na rynek 26 tys. ton paneli fotowoltaicznych, w 2020 r. było to już 104 tys. ton tych paneli. Szacunki wskazują, że dla roku 2021 może to być nawet ponad 200 tys. ton.

Ze względu na długą żywotność paneli fotowoltaicznych (ok. 20 lat) obecnie znikoma liczba zużytych paneli fotowoltaicznych jest dostępna do zebrania i przetworzenia. Jako że poziom zbierania liczy się oddzielnie dla każdej grupy sprzętu, wprowadzający lub organizacje odzysku realizują cel zbierając inne zużyte urządzenia z grupy 4 – np. pralki lub zmywarki. Przedsiębiorcy wskazują jednak, że taka sytuacja jest niemożliwa do utrzymania w dłuższym okresie czasu, ze względu na brak wystarczającej nadwyżki zużytych sprzętów tego typu i w najbliższym czasie może skutkować niemożnością osiągnięcia poziomów zbierania dla sprzętów z grupy 4.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu rozwiązania powyższego problemu proponuje się wydanie nowego rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie metody oraz szczegółowego sposobu obliczania poziomu zbierania zużytego sprzętu (zwane dalej: „projektem rozporządzenia”) na podstawie art. 20 ust. 5 ustawy. W nowym projekcie rozporządzenia rekomenduje się wyodrębnienie

paneli fotowoltaicznych jako oddzielnej kategorii sprzętu, dla której roczny poziom zbierania zużytego sprzętu oblicza się jako procent masy zużytego sprzętu wytworzonego na terytorium kraju, w sposób opisany poniżej.

Minimalny roczny poziom zbierania zużytego sprzętu dla paneli fotowoltaicznych oblicza się według wzoru:

$$P_{zpv} = \frac{M_{zpv}}{M_{gpv}} \times 100$$

gdzie:

P_{zpv} – oznacza minimalny roczny poziom zbierania zużytego sprzętu [%],

M_{zpv} – oznacza masę zebranego zużytego sprzętu w danym roku kalendarzowym powstałego z paneli fotowoltaicznych [Mg],

M_{gpv} – oznacza masę zużytego sprzętu wytworzonego z paneli fotowoltaicznych na terytorium kraju [Mg] w danym roku sprawozdawczym, zgodnie ze wzorem:

$$M_{gpv} = (R_{2019} + R_{2020} + \dots + R_n) \times \alpha_n$$

gdzie:

R – masa paneli fotowoltaicznych wprowadzonych do obrotu w roku, na jaki wskazuje indeks, np.: R_{2019} – masa paneli fotowoltaicznych wprowadzonych do obrotu w roku 2019,

n – rok sprawozdawczy, to jest rok dla którego dokonuje się obliczeń,

α_n – współczynnik dla danego roku sprawozdawczego n , który wynosi odpowiednio;

α_{2022} – 0,0005

α_{2023} – 0,001

α_{2024} – 0,0015

α_{2025} i lata następne – 0,002

Współczynnik α w powyższym wzorze określa relację między masą zużytych paneli fotowoltaicznych wytworzonych w danym roku, a masą sprzętu w postaci paneli fotowoltaicznych, wprowadzonego na rynek od roku 2019 do roku dla którego dokonuje się obliczeń (łącznie). Lata wcześniejsze (do 2018 r.) pomija się w obliczeniach ze względu na znikomą ilość paneli fotowoltaicznych wprowadzanych wtedy na rynek, szczególnie w porównaniu do lat 2019-2021 i prognozy na kolejne lata. Dla określenia wielkości współczynnika dokonano prognozy masy zużytych paneli fotowoltaicznych wytworzonych w latach 2022–2025. Prognozę tę przeprowadzono z użyciem narzędzia obliczeniowego, przygotowanego oddzielnie dla każdego państwa członkowskiego na zlecenie Komisji Europejskiej, który umożliwia szacowanie masy zużytego sprzętu wytworzonego, dla każdej z 6 grup sprzętu oddzielnie, a także z wyodrębnieniem paneli fotowoltaicznych (tzw. *WEEE generated tool*).

Oczekuje się, że projekt rozporządzenia urealni cele w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w postaci paneli fotowoltaicznych oraz ułatwi realizację celów zbierania dla wprowadzających sprzęty elektryczne i elektroniczne z grupy 4 – sprzęt wielkogabarytowy. Zużyte sprzęty z tej grupy nie będą już zbierane i wykorzystywane przez wprowadzających panele fotowoltaiczne do realizacji ich celów zbierania. Wprowadzający będą mieli rzeczywistą możliwość realizacji ww. celów

Osiągnięcie celu proponowanej regulacji nie jest możliwe za pomocą innych środków niż wydanie rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na poziomie UE kwestię zagospodarowania zużytego sprzętu elektrycznego reguluje dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, str. 38—71). Nie we wszystkich państwach członkowskich wdrożenie dyrektywy 2012/19/UE obejmuje prawne zobowiązanie wprowadzających lub organizacji odzysku do osiągania poziomów zbierania. Kraje, które zdecydowały się na wprowadzenie takich poziomów, to, m.in. Portugalia, Rumunia, Francja. Jednak nie wskazują one tak

specyficznego problemu, jak opisany w niniejszym OSR. Natomiast wiele krajów, np. Słowacja, kraje skandynawskie, Niderlandy wskazuje na generalne problemy związane ze zbieraniem paneli fotowoltaicznych oraz wpływem tych paneli na możliwości osiągnięcia poziomów zbierania na poziomie krajowym, jednak bez propozycji konkretnych rozwiązań.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wprowadzający sprzęt lub autoryzowany przedstawiciel	9386	Rejestr BDO	Obowiązek osiągnięcia poziomów zbierania
Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego	8	Rejestr BDO	Obowiązek osiągnięcia w imieniu wprowadzających poziomów zbierania

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia nie był przedmiotem prekonsultacji.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Konsultacje publiczne zostaną przeprowadzone na podstawie § 34 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), z przewidywanym czasem trwania 10 dni. Projekt otrzymają następujące podmioty:

- 1) Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami,
- 2) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 3) Polska Izba Gospodarki Odpadami,
- 4) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami,
- 5) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
- 6) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
- 7) Izba Przemysłowo-Handlowa Gospodarki Złomem,
- 8) Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu,
- 9) ZIPSEE „Cyfrowa Polska,
- 10) APPLiA Związek Pracodawców AGD,
- 11) ZPSO „Pol-lighting”,
- 12) Polski Związek Przemysłu Oświetleniowego,
- 13) EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej,
- 14) Instytut Jagielloński,
- 15) Krajowa Izba Kłastrów Energii,
- 16) Polska Agencja Inwestycji i Handlu Spółka Akcyjna,
- 17) Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej,
- 18) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Słonecznej,
- 19) Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki,
- 20) Polskie Stowarzyszenie Magazynowania Energii,
- 21) Polskie Towarzystwo Fotowoltaiki,
- 22) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
- 23) Stowarzyszenie ISEE – inicjatywa dla środowiska, energii i mobilności,
- 24) Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej,
- 25) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej,
- 26) Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności,
- 27) Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności im prof. Krzysztofa Żmijewskiego,
- 28) Związek Pracodawców Branży Elektroodpadów i Opakowań Elektro-Odzysk,
- 29) Biosystem Elektrorecykling Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA,
- 30) AURAEKO Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.,
- 31) RLG RELECTRA Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.,
- 32) ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.,

- 33) TOM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.,
 34) ERP Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego i Organizacja Odzysku Opakowań S.A.,
 35) ELECTRO-SYSTEM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.,
 36) ASEKOL PL Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.

Ponadto projekt rozporządzenia zostanie przekazany marszałkom województw w ramach opiniowania, z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska, a także będzie podlegał zaopiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców oraz zadań związków zawodowych, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców i reprezentatywne organizacje związkowe. Projekt nie dotyczy także spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), w związku z czym nie będzie podlegał opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych zostaną zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	Projekt rozporządzenia nie wymaga określenia źródeł finansowania wobec neutralności w zakresie dochodów i wydatków jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie powoduje zwiększenia wydatków jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nie przewiduje się również zwiększenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-

..... r.)	gospodarstwa domowe							
	Osoby niepełnosprawne i starsze	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
	Osoby niepełnosprawne i starsze	Brak wpływu						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Oczekuje się, że projekt rozporządzenia zapewni urealistycznienie celów w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w postaci paneli fotowoltaicznych. Zmiana ta ułatwi także realizację celów zbierania dla wprowadzających sprzęty elektryczne i elektroniczne z grupy 4 – sprzęt wielkogabarytowy. Zużyte sprzęty z tej grupy nie będą już zbierane i wykorzystywane przez wprowadzających panele fotowoltaiczne do realizacji ich celów zbierania.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Oczekuje się, że projekt rozporządzenia zapewni urealistycznienie celów w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w postaci paneli fotowoltaicznych. Zmiana ta ułatwi także realizację celów zbierania dla wprowadzających sprzęty elektryczne i elektroniczne z grupy 4 – sprzęt wielkogabarytowy. Zużyte sprzęty z tej grupy nie będą już zbierane i wykorzystywane przez wprowadzających panele fotowoltaiczne do realizacji ich celów zbierania.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
	Osoby niepełnosprawne i starsze	Brak wpływu						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Na potrzeby wydania nowego projektu rozporządzenia dokonano prognozy masy zużytych paneli fotowoltaicznych wytworzonych w latach 2022–2025. Prognozę tę przeprowadzono z użyciem narzędzia obliczeniowego, przygotowanego oddzielnie dla każdego państwa członkowskiego na zlecenie Komisji Europejskiej, który umożliwia szacowanie masy zużytego sprzętu wytworzonego, dla każdej z 6 grup sprzętu oddzielnie, a także z wyodrębnieniem paneli fotowoltaicznych (tzw. *WEEE generated tool*).

Zgodnie z powyższą metodą, przybliżone masy zużytych paneli fotowoltaicznych wytworzonych w skali kraju w latach 2022–2025 przedstawiają się następująco (w tonach [Mg]):

2022 r. – 250
2023 r. – 500
2024 r. – 910
2025 r. – 1 520

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów
☐ zmniejszenie liczby procedur
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☐ zwiększenie liczby procedur
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy

Komentarz: obowiązek sprawozdawczy jest już określony w art. 73 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

(Dz. U. z 2022 r. poz. 699) i nie ulega on zmianie. Zmiana metody oraz sposobu liczenia nie powodują zwiększenia obowiązków informacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie ma wpływ na środowisko naturalne o tyle, że jest częścią zbioru aktów prawnych regulujących gospodarkę zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewidziane jest zastosowanie przepisów rozporządzenia do obliczania minimalnego poziomu zbierania zużytego sprzętu już za rok 2022. Wynika to z faktu, że projektowane przepisy są wyraźnie korzystniejsze dla przedsiębiorców wprowadzających sprzęt klasyfikowany w grupie 4 niż przepisy obecnie obowiązujące. Trzeba przy tym zauważyć, że przepisy projektu rozporządzenia nie pogarszają sytuacji innych wprowadzających sprzęt ani żadnej innej grupy obywateli, stąd uzasadnione jest ich stosowanie z mocą wsteczną.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Dane dotyczące masy sprzętu wprowadzonego na rynek oraz masy zużytego sprzętu zebranego, a także osiągnięcia poziomów zbierania sprzętu są podawane przez wprowadzających corocznie, w ramach sporządzenia sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi, o którym mowa w art. 73 ustawy o odpadach. Sprawozdania te są weryfikowane przez marszałków województw. Na podstawie tych informacji przekazywane jest również sprawozdanie do Komisji Europejskiej dotyczące wdrażania dyrektywy. W związku z tym corocznie oceniany jest poziom zbierania sprzętu, osiągany przez przedsiębiorców, a także poziom zbierania sprzętu uzyskiwany w skali kraju.

W związku z tym nie przewiduje się wprowadzenia dodatkowego mechanizmu ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.